

Samosprávy

1. Aké povinnosti budú mať mestá a obce?

Mestá a obce budú mať povinnosti ako všetky právnické osoby, a to vo vzťahu ku svojim zamestnancom, občanom a svojim rozpočtovým a príspevkovým organizáciám. Predpokladá sa, že mestá a obce zohrajú veľmi dôležitú úlohu aj pri informovaní občanov, predovšetkým tzv. zraniteľných skupín (starší občania a pod.).

2. Ktorých oblastí sa týkajú povinnosti miest a obcí?

Povinnosti miest a obcí možno rozdeliť do týchto oblastí: legislatívno-právna oblasť, ekonomická oblasť, hospodársko-administratívna oblasť a technická oblasť.

3. Aké sú povinnosti miest a obcí v legislatívno-právnej oblasti?

V tejto oblasti bude potrebné napr. skontrolovať a aktualizovať všetky všeobecne záväzné nariadenia, rozhodnutia starostov a primátorov, interné smernice, zmluvné vzťahy, zmluvy o prenájme majetku obcí a pod.

4. Aké sú povinnosti miest a obcí v ekonomickej oblasti?

Mestá a obce budú musieť napr. kvantifikovať výdavky na zavedenie eura, skontrolovať a zmeniť platobné výmery, daňové pohľadávky, skontrolovať a upraviť hospodárske smernice, formuláre, zmeniť platové poriadky obcí a pod.

5. Aké sú povinnosti miest a obcí v hospodársko-administratívnej oblasti?

Mestá a obce musia skontrolovať a vymeniť formuláre, daňové priznania, platobné výmery, skontrolovať cenníky v mestskej verejnej doprave, sociálnych službách, v oblasti športu, kultúry atď., skontrolovať dávky v sociálnej oblasti, poplatky v školách a školských zariadeniach, knižniciach, múzeách, v oblasti bytového a tepelného hospodárstva a pod.

6. Aké sú povinnosti miest a obcí v technickej oblasti?

Ide predovšetkým o okolnosti súvisiace s informačnými finančnými systémami obcí, povinnosť výmeny mechanických zariadení a strojov využívajúcich mince, napr. automaty na vydávanie cestovných lístkov vo verejnej doprave, parkovacie hodiny, turnikety na kúpaliskách, športoviskách a pod.

7. Aký bude postup pri zmene všeobecne záväzných nariadení? Bude treba schváliť novelu každého jedného, alebo sa to udeje nejakým „generálnym“ aktom?

Mestá a obce by mali postupne schváliť úpravu všeobecne záväzných nariadení jednotlivo, nebudú to však musieť urobiť k jednému termínu, ale môže ísť o postupný proces. Vo väčšine prípadov nepôjde o zmenu obsahu VZN, ale o prevod číselných hodnôt na euro. Zámerom je, aby od roku 2009 mali fyzické aj právnické osoby k dispozícii ucelené VZN, vrátane aktuálnych súm v eurách. Ak však VZN nebude novelizované, korunová hodnota sa bude pokladať za eurovú po prepočte konverzným kurzom.

8. Akú menu budú uvádzať mestá a obce napr. v rozpočtoch na rok 2008, alebo vo všeobecne záväzných nariadeniach keď povinnosť duálneho zobrazovania vzniká v priebehu roka 2008?

Mestá a obce budú v roku 2008 uvádzať len hodnoty a sumy v slovenských korunách. Povinnosť duálneho zobrazovania sa nebude vzťahovať na všeobecne záväzné právne predpisy. Napr.: samotné VZN o miestnych daniach a poplatkoch na rok 2008 sa po oznámení záväzného konverzného kurzu v lete 2008 meniť nebude, avšak pri realizácii konkrétnych úrokov na základe tohto VZN sa už musí použiť duálne zobrazovanie (napr. pri platobných výmeroch).

9. Aké dokumenty musí mať obec v súvislosti so zavedením eura spracované? Kto ich má schváliť?

Každá obec by mala mať vlastný plán úloh spojených so zavedením eura schválený obecným, alebo mestským zastupiteľstvom. Rovnaký plán musí schváliť aj pre svoje rozpočtové a príspevkové organizácie. Súčasťou plánu by malo byť aj zriadenie pracovného výboru pre zavedenie eura.

10. Budú sa pre mestá a obce organizovať vzdelávacie podujatia? Bude preškolenie povinné?

Účasť na školeniach povinná nie je, ale je v záujme každého sídla, aby všetkým voleným predstaviteľom aj odborným pracovníkom umožnilo a aj uhradilo získanie potrebných informácií. Predpokladá sa aj organizovanie špeciálnych podujatí pre mestá a obce.

11. Budú mať mestá a obce k dispozícii metodickú pomoc?

Združenie miest a obcí Slovenska vypracovalo podrobnú metodickú publikáciu pre mestá a obce v októbri 2007.

12. Majú mestá a obce vstúpiť do kontaktu s dodávateľmi svojich informačných systémov?

Mestá a obce musia rokovať s dodávateľmi o aktualizácii, úpravách systémov, ich testovaní na nové podmienky a v prípade nákupu nových systémov a technológií požadovať ich schopnosť konverzie na euro.

13. Čo všetko by mestá a obce mali urobiť v oblasti komunikácie s občanmi?

Mestá a obce by sa mali sústrediť na informovanie občanov o dopade zavedenia eura v SR na miestnej úrovni. Špecifickým prínosom miest a obcí pri komunikácii s občanmi by malo byť doplnenie všeobecne dostupných informácií z komunikačnej kampane o tie informácie, ktoré sa viažu na konkrétne mesto a obec, na situácie a vzťahy do ktorých občania vstupujú s mestským a obecným úradom. Ako príklad možno uviesť platenie miestnych daní a poplatkov, zmenu poplatkov za služby, prenájom priestorov, platenie správnych poplatkov (napr. pri matričných úkonoch, pri žiadostiach o stavebné povolenie apod.)

14. Aké formy informovania občanov môžu mestá a obce využiť?

Mestá a obce môžu občanov o dopade zavedenia eura v SR informovať prostredníctvom vysielania miestneho rozhlasu, televízie, vydání novín a pod. Veľmi dôležité bude vytvorenie priestoru na informovanie občanov o zmenách, ktoré sa ich priamo dotýkajú, napr. na mestských a obecných úradoch pri vybavovaní rôznych záležitostí občanov. To si bude vyžadovať aj príslušnú prípravu zamestnancov úradov. Predstavitelia miest a obcí by o dopadoch zavedenia eura mohli informovať na výročných stretnutiach miestnych spolkov a organizácií, napr. urbárskych spoločenstiev, politických strán, telovýchovných združení, kultúrnych spolkov, organizácií dôchodcov a pod.

15. Kto bude zodpovedať za to, aby bola obec po všetkých stránkach a včas pripravená na zavedenie eura?

Za zvládnutie úloh, ktoré súvisia so zavedením eura, budú zodpovedné obidva orgány samosprávy obcí, t.j. starostovia, resp. primátori a zastupiteľstvá a to každý v rozsahu svojich kompetencií.

16. Sú súčasťou deficitu verejných financií aj výsledky rozpočtového hospodárenia miest a obcí?

Rozpočty miest a obcí patria do oblasti verejných financií. V ich rámci musia rešpektovať jedno z tzv. maastrichtských kritérií, t.j. že deficit verejných financií nesmie prekročiť úroveň 3 % HDP. Na výpočet sa používa metodika ESA 95.

17. Ako majú mestá a obce pripravovať 3-ročné rozpočty? Napr. v roku 2008 ešte v korunách, ale v roku 2009 už v eurách?

Mestá a obce pripravujú výhľadové rozpočty v platnej mene, t.j. na roky 2008, 2009 a 2010 v slovenských korunách. Trojročné rozpočty na roky 2009, 2010 a 2011 budú už v eurách.

18. Budú sa pri zavedení eura meniť aj úrokové sadzby už prijatých úverov miest a obcí?

Úrokové sadzby sa meniť nebudú, len samotné úroky sa budú platiť v eurách.

19. Ako budú mestá a obce zaokrúhľovať sumy prepočítané na eurá?

Na zaokrúhľovanie súm budú platiť presné pravidlá pričom Generálny zákon o zavedení eura predpokladá, že niektoré záležitosti budú upravovať samostatné vykonávacie predpisy, napr. ministerstva financií na daňové účely, ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny na oblasť miezd a dávok a pod. Možno predpokladať, že verejný sektor vrátane miest a obcí bude zaokrúhľovať niektoré sumy na 10 centov v prospech občanov.

20. Musia byť technické zariadenia upravené tak, aby v období duálneho obehu, keď bude v platnosti slovenská koruna aj euro, prijímali mince oboch mien?

Takáto technická úprava by mohla byť príliš náročná vzhľadom na 2-týždňovú lehotu počas ktorej sa budú súčasne používať slovenské koruny aj eurá. Postačí, ak budú po 1. januári 2009 tieto zariadenia nastavené na používanie euromincí.

21. Kto bude znášať náklady na zavedenie eura v mestách a obciach?

Všetky náklady znáša mesto, alebo obec nakoľko pri zavedení eura v SR platí zásada, že náklady znáša každý subjekt sám a to vo verejnom aj súkromnom sektore.

22. Aké budú právomoci a povinnosti miest a obcí pri výkone dohľadu a kontroly nad dodržiavaním pravidiel na zavedenie eura?

Kompetencie miest a obcí na úseku dohľadu predpokladá generálny zákon, t.j. zákon o zavedení eura v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon uvažuje predovšetkým o dohľade a kontrole nad duálnym zobrazovaním cien, prepočtom a zaokrúhľovaním súm a to pred i po zavedení eura. Kompetencie na úseku ochrany spotrebiteľa vykonávajú mestá a obce na trhovách miestach.

23. Budú obcou uložené pokuty príjmom štátneho rozpočtu alebo príjmom rozpočtu obce?

Pokuty budú plynúť do rozpočtov obcí a miest.